

Dansk, 1.-2. klasse
Omfang: 1-3 lektioner

Læseteater – med flotte stangdukker

Her finder du elevbogens tre læselet-historier af Benni Bødker omskrevet til læseteater: 'Stenprinsessen', 'Abeguden' og 'Den gyldne agurk'.

Læseteater er en sjov måde at få eleverne til at arbejde med læsning, oplæsning og udtale. Man øver sig i at læse en tekst dramatisk op for et publikum, fx klassen eller forældrene.

I kan udvide læseteateret med at opføre det som et enkelt dukketeater: Alt, hvad I behøver, er de tegnede dukker, som ligger til sidst i opgaven her og nogle lange blomsterpinde.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne ved, hvad et læseteater er, og at nogle genrer har en indbygget morale.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lægge stemme og krop til roller i et læseteater samt reflektere og samtale om fortællinger med en morale.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 1: Eleven kan tale om teksters temaer / Eleven har viden om teksters typiske temaer
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 2: Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten / Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer	Krop og drama 1: Eleven kan improvisere med kropssprog og stemme / Eleven har viden om enkelt kropssprog
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer	Krop og drama 2: Eleven kan deltage i rollelege og rollespil / Eleven har viden om dramatiske roller

Sådan laver I læseteater i klassen

1. Læs først selv læseteater-versionerne her i opgavearket og vurdér, om de fungerer til din klasse.
2. Læs derefter historierne i elevbogen sammen i klassen. I kan evt. også høre dem som lydbog på hjemmesiden.
3. Fordel rollerne til eleverne.
4. Print et oplæsningsark ud til hver af eleverne/rollerne. Måske skal hver rolles replikker have en farve med en overstregningspen, så det er nemmere for eleverne at orientere sig.
5. Læs op eller spil teater for de andre i klassen – eller for forældrene.

Så nemt laver I stangdukketeatret

Det skal I bruge:

- Printerpapir i A4 eller A3
- Karton (1 ark pr dukke i A4 eller A3)
- Farver og evt. glimmerlim
- Sakse
- Spraylim eller evt. limstifter
- Blomsterpinde e.l. på mindst 50-60 cm – én pr. dukke

Sådan laver I dukkerne:

1. Til hver af de tre fabler finder du på de følgende sider færdige skabeloner til stangdukker.
2. Nogle af dukkerne (Fortæller 1 og 2) skal I bruge til mere end én rolle. Lav en ekstra kopi af dukken og farvelæg den lidt anderledes. Se i dukkelisten nedenfor.
3. Print alle dukke-skabelonerne ud i A4 (I kan også bruge A3 og få store dukker – i så fald skal pindene også være længere).
4. Farvelæg skabelonerne og dekorér dem evt. med glimmerlim.
5. Montér dukkerne på pindene: Smør lim ud over et kartonark – det er nemmest med spraylim. Læg den ene ende af en blomsterpind midt på arket – og lim så et færdigt dukkeark ovenpå.
6. Klip de sammenlignede ark ud langs kanten af dukkerne.

Sådan forbereder I dukketeatret:

1. **Lav en scene og bagscene:** En nem løsning er at spænde en snor tværs over klassen – fx en meter fra en væg. Hæng så stof eller tæpper op på snoren. Nu har I en bagscene, hvor de elever, der skal føre stangdukkerne, kan bevæge sig rundt i skjul. Overkanten af snoren/stoffet er scenen, som de stikker dukkerne op over.
2. **Få et godt bagtæppe:** Spil foran en ensfarvet væg eller hæng et stykke stof på væggen. I kan også udvide med selv at male et flot bagtæppe på fx bredt rullepapir

3. **Lad eleverne øve sig**, inden I opfører stangdukke-teateret – de skal fx huske, at dukkerne ikke har en bagside.

Tip: Ekstra dukker? I kan også udvide ved selv at lave ekstra stangdukker med de vigtigste rekvisitter eller tavse aktører i stykket.

Oversigt over dukker til hver fabel

Stenprinsessen

Dukker i dukkearkene:

- Fortæller 1
- Fortæller 2
- Faren
- Prinsesse Roro
- Prins Bandung
- Dæmoner
- Ånder
- Forelskede bejlere
- Haner der galer
- Dyb brønd
- Tempel med prinsessesøjle

Abeguden

Dukker i dukkearkene:

- Fortæller 1 (brug fortællerdukken til 'Stenprinsessen')
- Fortæller 2 (brug fortællerdukken til 'Stenprinsessen')
- Kong Tapa
- Prinsesse Purba
- Prinsesse Purba med sorte pletter
- Prinsesse Rarang
- Aben
- Prins Lutung
- Heksen
- Hoffolk

Den gyldne agurk

Dukker i dukkearkene:

- Fortæller 1 (brug fortællerdukken til 'Stenprinsessen')
- Fortæller 2 (brug fortællerdukken til 'Stenprinsessen')
- Mbok
- Kæmpen Buta
- Timun Mas
- Den kloge kone
- Gigantiske agurker
- Bambus-skoven
- Havet
- Sumpen

Stenprinsessen

Fortæller 1: Der var en gang den triste historie om prinsesse Roro.

Fortæller 2: Hendes far var en grusom kæmpe. Han var i krig med alle. Men Roro var både smuk og god.

Fortæller 1: Mange var forelskede i hende. Prins Bandung var en af dem. Han kom fra nabolandet.

Prins Bandung: Jeg er meget forelsket i prinsesse Roro. Jeg vil giftes med hende. Og jeg får altid min vilje.

Fortæller 1: Men Roro vidste godt, hvad hun skulle svare.

Prinsesse Roro: Aldrig i livet.

Fortæller 2: De to lande var nemlig i krig. Hun kunne umuligt gifte sig med prinsen. Hendes far ville gå amok. Og hun kunne heller ikke selv lide prins Bandung.

Fortæller 1: Men Bandung gav ikke op. Han blev ved med at plage. Han truede også. Han ville have sin vilje.

Fortæller 2: Til sidst sagde Roro ja.

Prinsesse Roro: Men der er to betingelser. Du skal grave en meget dyb brønd. Og du skal bygge tusind templer. På én nat.

Prins Bandung: Men, det kan man jo ikke. De opgaver er helt umulige.

Fortæller 1: Alligevel sagde han ja. Han kunne nemlig magi. Og med sin magi påkaldte han dæmoner. En hel hær af dem. De hjalp ham med at grave. På ingen tid lavede de en dyb brønd.

Prins Bandung: Det var den ene opgave.

Prinsesse Roro: Vis mig først, hvor dyb den er.

Fortæller 2: Prinsen kravlede ned i brønden. Meget dybt ned. Imens kaldte Roro på sin far. Hun fik ham til at fylde brønden op med sten.

Fortæller 1: Prinsen blev begravet. Men han gav ikke op. Han kæmpede og kæmpede. Til sidst lykkedes det ham at grave sig fri.

Prins Bandung: Nu mangler der kun en opgave. Det er den sværeste. Men jeg skal nok få min vilje.

Fortæller 2: Prinsen kaldte på en ny hær. En hær af ånder. De hjalp ham med at bygge. På én eneste nat lavede de 999 templer. Til sidst manglede kun det sidste tempel.

Fortæller 1: Nu blev Roro bange for, at prinsen ville klare opgaven. Derfor tændte hun et bål mod øst. Det fik alle haner til at gale. De troede, det var morgen.

Fortæller 2: Sådan narrede hun ånderne. De troede også, at det var blevet morgen. Ånderne forsvandt straks. Så var prinsen igen alene.

Prins Bandung: Nu har jeg næsten klaret opgaven. Der manglede kun én sten på den sidste søjle i det sidste tempel.

Fortæller 1: Men der var ikke flere sten. Og der var ingen til at hjælpe ham. Prinsen kunne umuligt nå det.

Fortæller 2: Roro havde narret ham. Han blev rasende. Og i sit raseri kastede han en forbandelse. Han forvandlede prinsessen til en sten.

Prins Bandung: Så, det var lige den sidste sten, der manglede.

Fortæller 2: Prinsen satte stenen på plads.

Prins Bandung: Nu har jeg bygget 1.000 templer på én nat. Præcis som jeg lovede.

Fortæller 1: Og der står prinsesse Roro den dag i dag. På den sidste søjle i det sidste tempel.

Fortæller 2: Men hun slap for at blive gift med prinsen.

Abeguden

Fortæller 1: Der var en gang en konge, der hed Tapa. Han havde to døtre. Den yngste hed Purba. Hun var kendt for sit gode hjerte.

Fortæller 2: Den ældste hed Rarang. Hendes hjerte var sort og hårdt. Hvis hun altså havde et.

Kongen: Jeg er snart gammel. En af jer to skal styre landet. Den som først finder en god mand og bliver gift. Hun skal være dronning.

Rarang: Det er snyd. Jeg er ældst. Det bør være mig.

Fortæller 1: Men kongen havde besluttet sig.

Fortæller 2: Den ældste søster blev rasende. Hun opsøgte en heks. Sammen lagde de en plan.

Heksen: Jeg kan forbande Purba.

Rarang: Du skal gøre hende grim. Og helt forfærdelig. Så ingen mand vil gifte sig med hende.

Fortæller 1: Som sagt så gjort. Næste morgen vågnede Purba. Der var sære sorte pletter på hende. Overalt. I ansigtet. På kroppen. Alle blev bange for hende. Hun så ud, som om hun var meget syg. Hun så uhyggelig ud.

Fortæller 2: Til sidst måtte hun flygte ud i junglen. Mellem buske og træer var hun alene. Selv dyrene holdt sig fra hende. Alle syntes, Purba så farlig ud. Bortset fra en lille sort abe.

Purba: Den her abe er noget helt særligt. For det første kan den tale. For det andet har den et navn. Han hedder Lutung.

Fortæller 1: Purba fortalte alt om, hvad der var sket.

Aben Lutung: Hold dig til mig. Så bliver du dronning.

Fortæller 2: De to blev venner. De boede sammen ude i skoven.

Fortæller 1: En dag tog aben prinsesse Purba med på en tur. Til en magisk sø. Her skulle hun

bade. Da Purba steg op fra vandet, lignede hun sig selv. Alle de sorte pletter var væk.

Fortæller 2: Så forlod hun junglen sammen med aben. Hun tog lige hjem til kongens palads. Her mødte hun sin søster.

Rarang: Hvad vil du her? Alle de lækre mænd i landet vil forloves med mig. Du kommer alt for sent.

Fortæller 1: I det samme trådte aben hen til Purba.

Purba: Jeg er allerede forlovet. Her er han.

Fortæller 2: Hendes onde søster grinede højt. Så højt, som hun aldrig før havde grinet. Hun kaldte på kongen og på alle de andre i paladset. Alle skulle se det. Hendes dumme søster, Purba, ville giftes med en lille abe!

Fortæller 1: Men så skete forvandlingen. For selvfølgelig var det ikke bare en abe. Den havde jo et navn. Og den kunne tale.

Fortæller 2: Aben Lutung var i virkeligheden en gud. Men han var også blevet forhekset. Han ville først blive sig selv igen, når en kvinde med et godt hjerte blev forelsket i ham.

Fortæller 1: Purba og Lutung blev gift. Ingen kunne få en bedre mand end en ægte gud. Det måtte selv hendes søster indrømme.

Fortæller 2: Og sådan blev prinsesse Purba dronning efter den gamle konge.

Den gyldne agurk

Fortæller 1: Der var engang en kvinde, der hed Mbok.

Fortæller 2: Hun havde ét stort ønske. Hun ville gerne have et barn. Hun boede i regn-skoven på en stor ø. Hun boede alene i en hytte. Hun var meget ensom.

Fortæller 1: Men en dag viste en grøn kæmpe sig for hende. Han hed Buta. Kæmpen gav hende et frø fra en agurk.

Buta: Du skal så dette frø. Så vil du få en datter. Sådan som du ønsker dig. Men når pigen fylder 17 år, så tilhører hun mig.

Fortæller 2: Kvinden Mbok plantede straks frøet bag sin hytte. Efter lidt tid kunne hun høste. Det var en stor agurk. Den var helt gylden. Hun skrællede den. Inden i fandt hun noget. Det var den smukkeste lille baby. En lille pige.

Fortæller 1: Hun gav pigen navnet Timun Mas. Det betyder 'den gyldne agurk'.

Fortæller 2: Pigen voksede op. Hun var sød og kærlig. Lige sådan en datter, som Mbok havde ønsket sig. Hun tænkte slet ikke på sit løfte til kæmpen.

Fortæller 1: Men tiden gik. Snart ville pigen fylde 17 år. Nu blev Mbok bange. Den grønne kæmpe ville komme efter hendes datter. Derfor gik hun til en klog kone for at få hjælp.

Fortæller 2: Den kloge kone gav Mbok fire små poser. Fire poser med magi.

Den kloge kone: I den første er der frø fra en agurk. I den anden er der nåle. I den tredje er der salt. I den fjerde er der en klat reje-pasta. Når kæmpen kommer, kan de redde din datters liv.

Fortæller 1: Mbok gik glad hjem til hytten. Hun gav de magiske poser til sin datter Timun Mas.

Mbok: Dem skal du altid have i din lomme. De kan hjælpe dig en dag.

Fortæller 2: Kæmpen kom igen på Timun Mas' fødselsdag. Han stod lige foran den lille hytte.

Buta: Hvor er pigen? Hende du har lovet mig?

Mbok: Må jeg ikke nok beholde hende?

Fortæller 1: Men samtidig hviskede hun til sin datter.

Mbok: Løb for dit liv. Men husk nu at bruge poserne!

Fortæller 2: Kæmpen blev rasende. Han smadrede hytten. Og så løb han efter Timun Mas. Han var hurtig. Han brasede gennem skoven.

Fortæller 1: Men Timun Mas vidste, hvad hun skulle gøre. Hun tog den første magiske pose. Hun spredte frø på jorden. De voksede straks op. Det blev til gigantiske agurker.

Agurkerne: Her kommer du ikke forbi.

Fortæller 2: Kæmpen blev fanget af deres stængler. Men han var stærk. Snart var han fri igen.

Fortæller 1: Så smed Timun Mas posen med nålene. De voksede også straks. De blev til en hel skov. En skov af stikkende bambus.

Bambusskoven: Her kommer du ikke forbi.

Fortæller 2: Kæmpen standsede. Men så sprang han. Højt og langt. Snart var han efter hende igen.

Fortæller 1: Så hældte Timun Mas posen med salt på jorden. Det blev til et helt lille hav.

Havet: Her kommer du ikke forbi.

Fortæller 2: Kæmpen var lige ved at drukne. Men han svømmede godt og langt. Snart var han oppe igen.

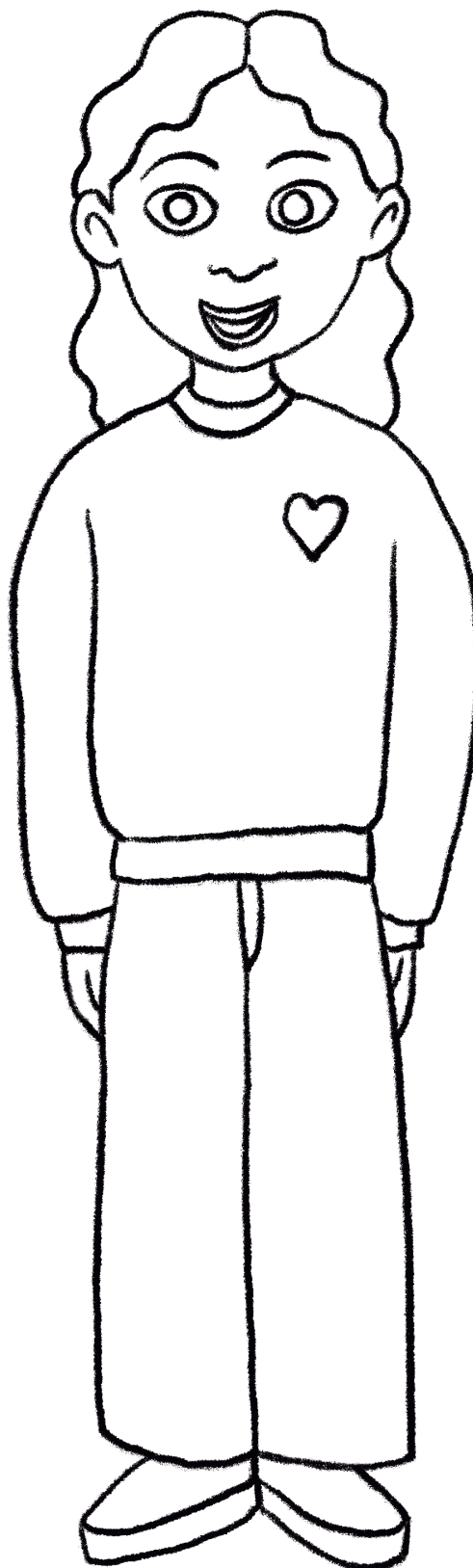
Fortæller 1: Og så tømte Timun Mas den sidste pose. Den med en klat blød rejepasta. Det blev til en stor sump.

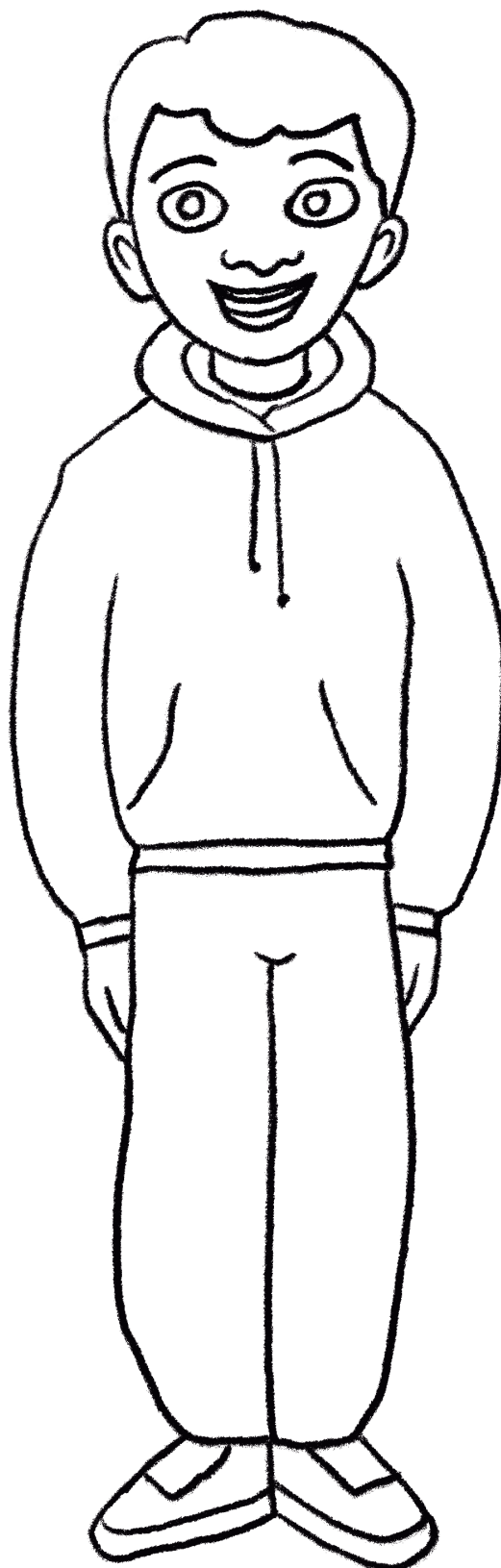
Sumpen: Her kommer du ikke forbi.

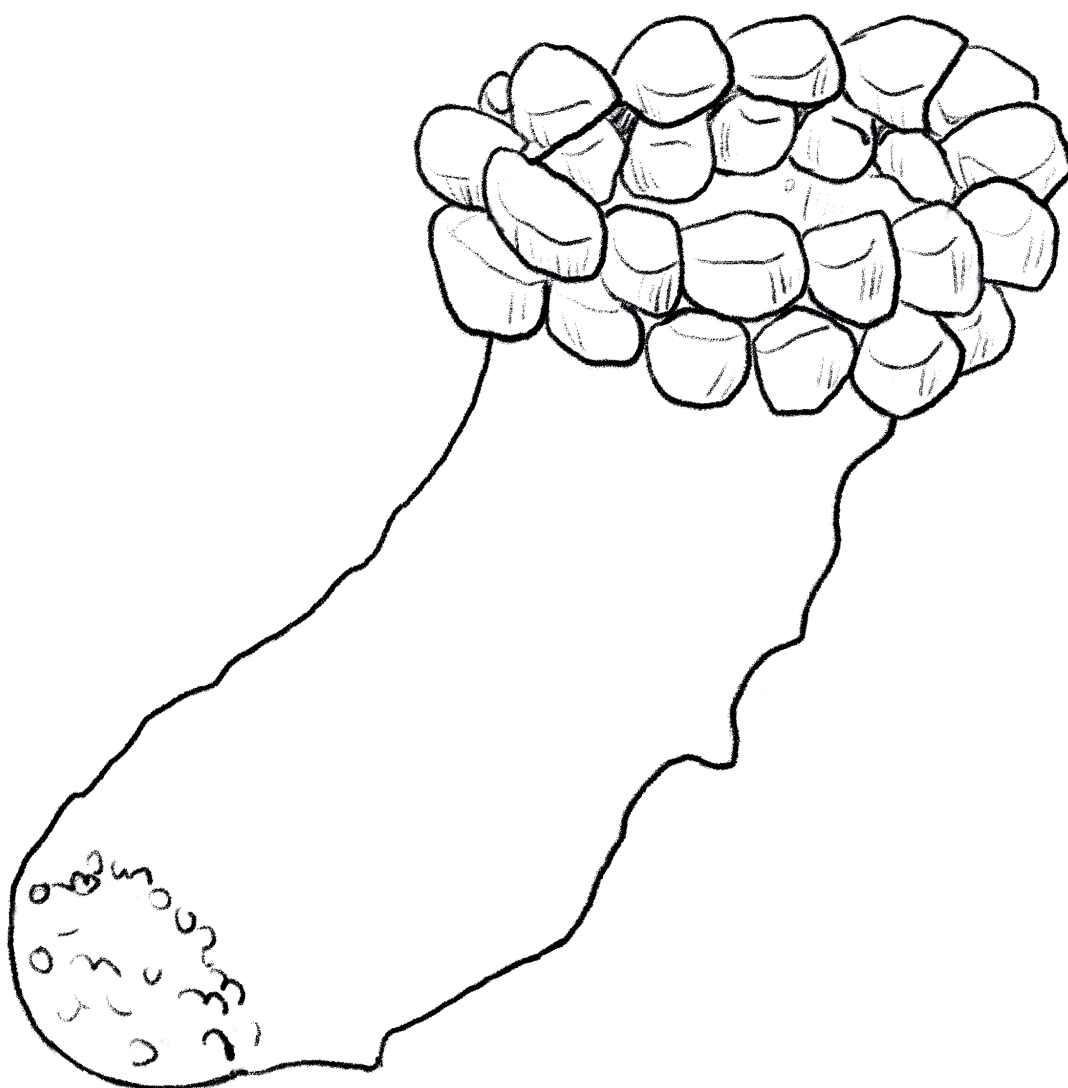
Fortæller 2: Men kæmpen gik lige ud i sumpen. Han var jo meget stor og stærk. Han kunne klare alt. Men han havde også kæmpet hårdt. Han var træt. Efter nogle skridt kunne han ikke mere. Han sank i. Til sidst var kæmpen helt væk.

Fortæller 1: Så kunne Timun Mas endelig vende tilbage til sin mor Mbok. Hun ventede ved hytten i junglen. Og der bor de sikkert den dag i dag.

Alle fabler
Fortæller 1

Alle fabler
Fortæller 1

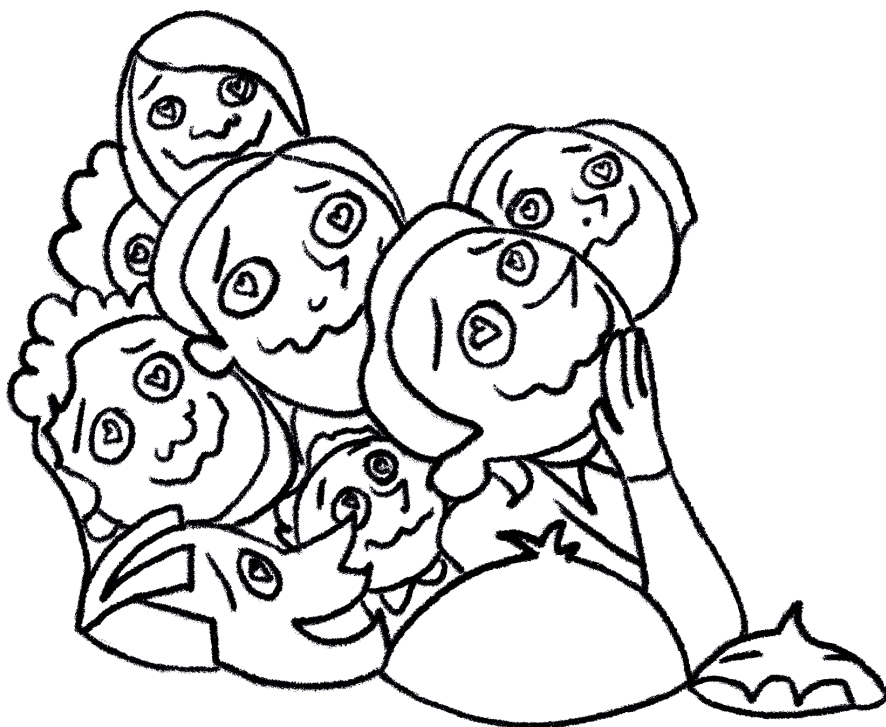
Stenprinsessen
Dyb brønd

Stenprinsessen
Faren (kæmpen)

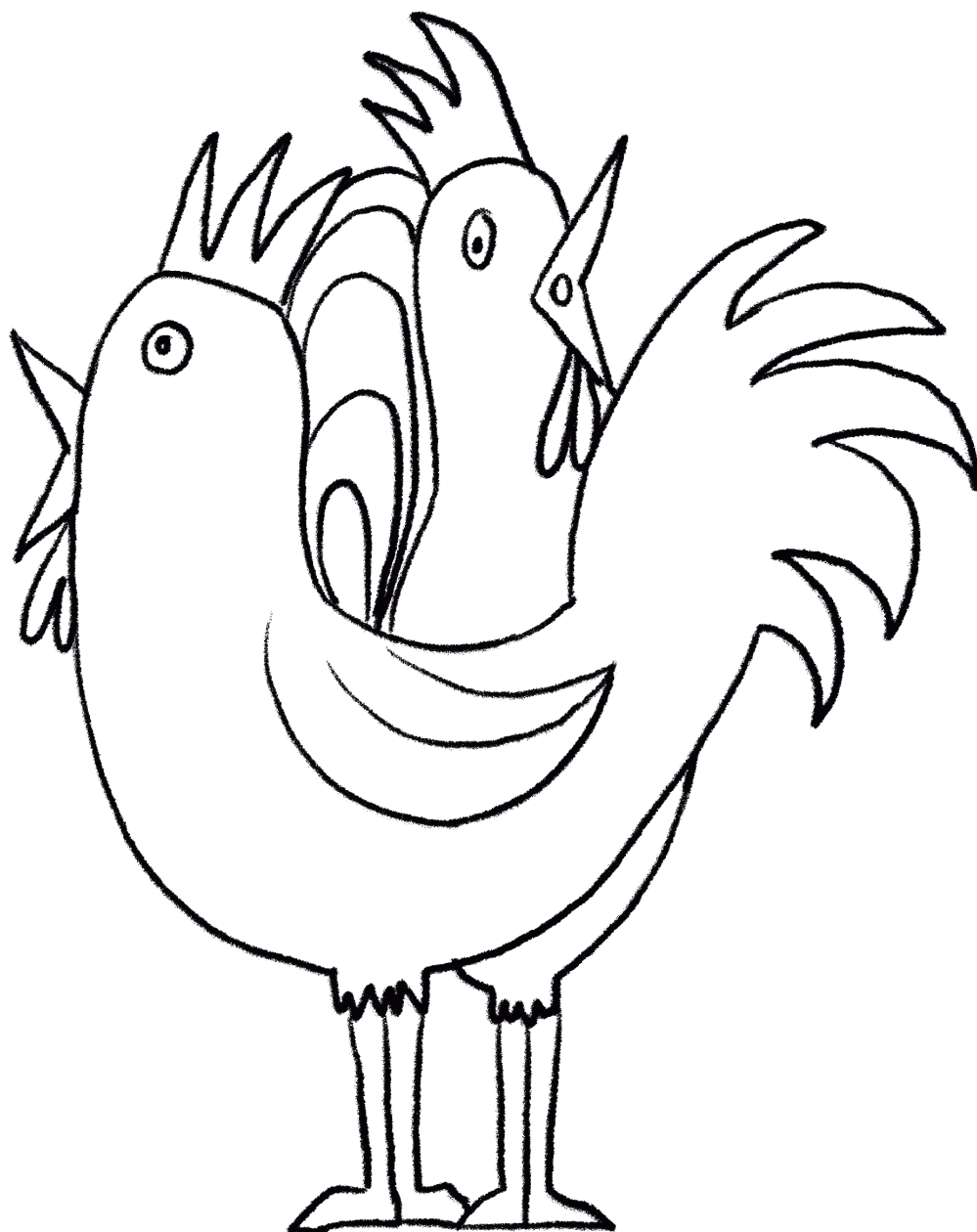
Stenprinsessen
Flok af dæmoner

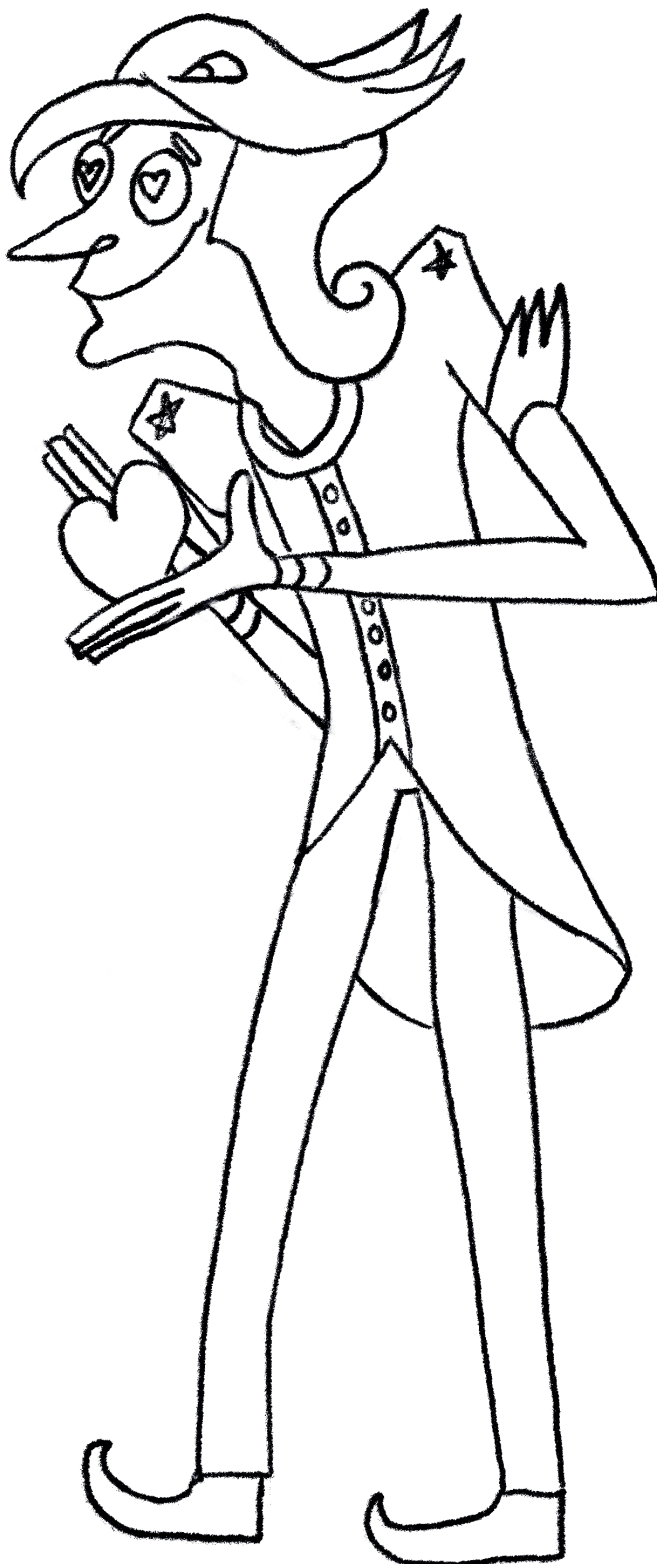
Stenprinsessen

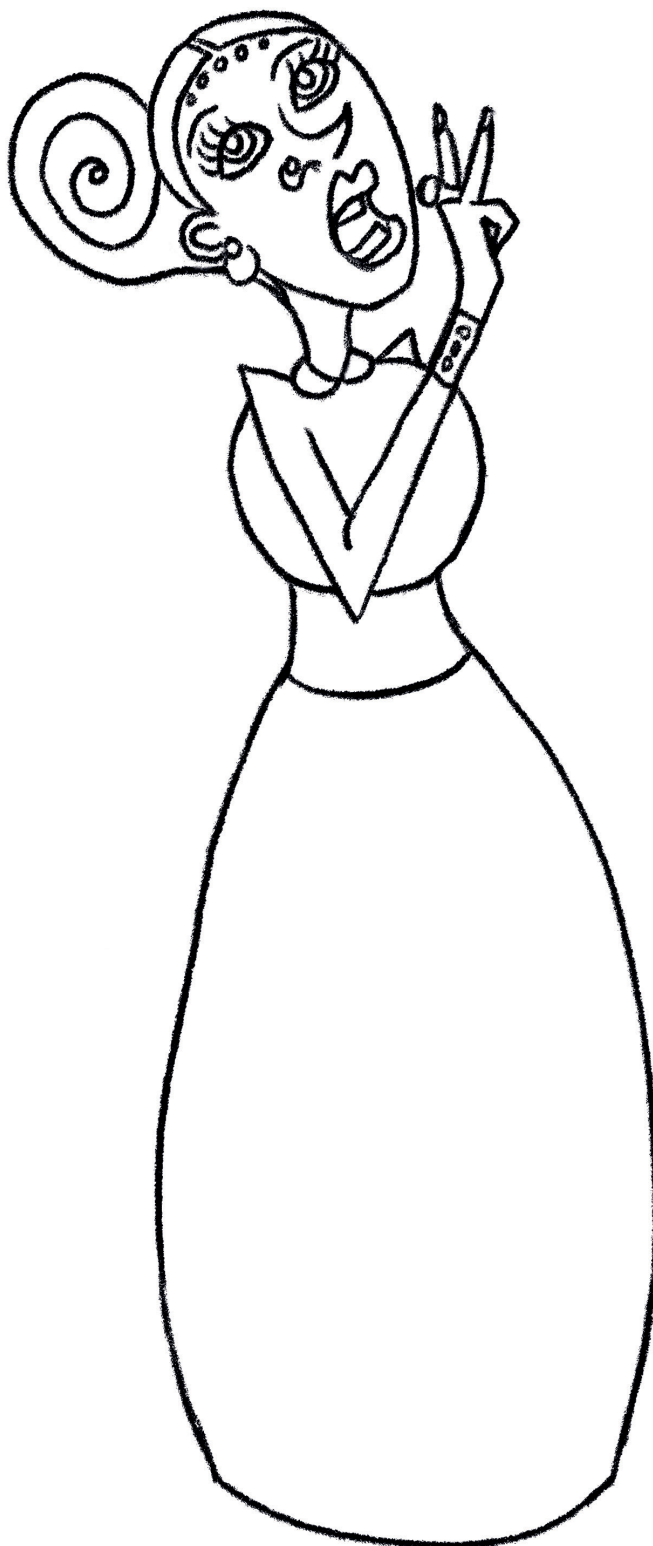
Flok af forelskede bejlere

Stenprinsessen
Hær af ånder

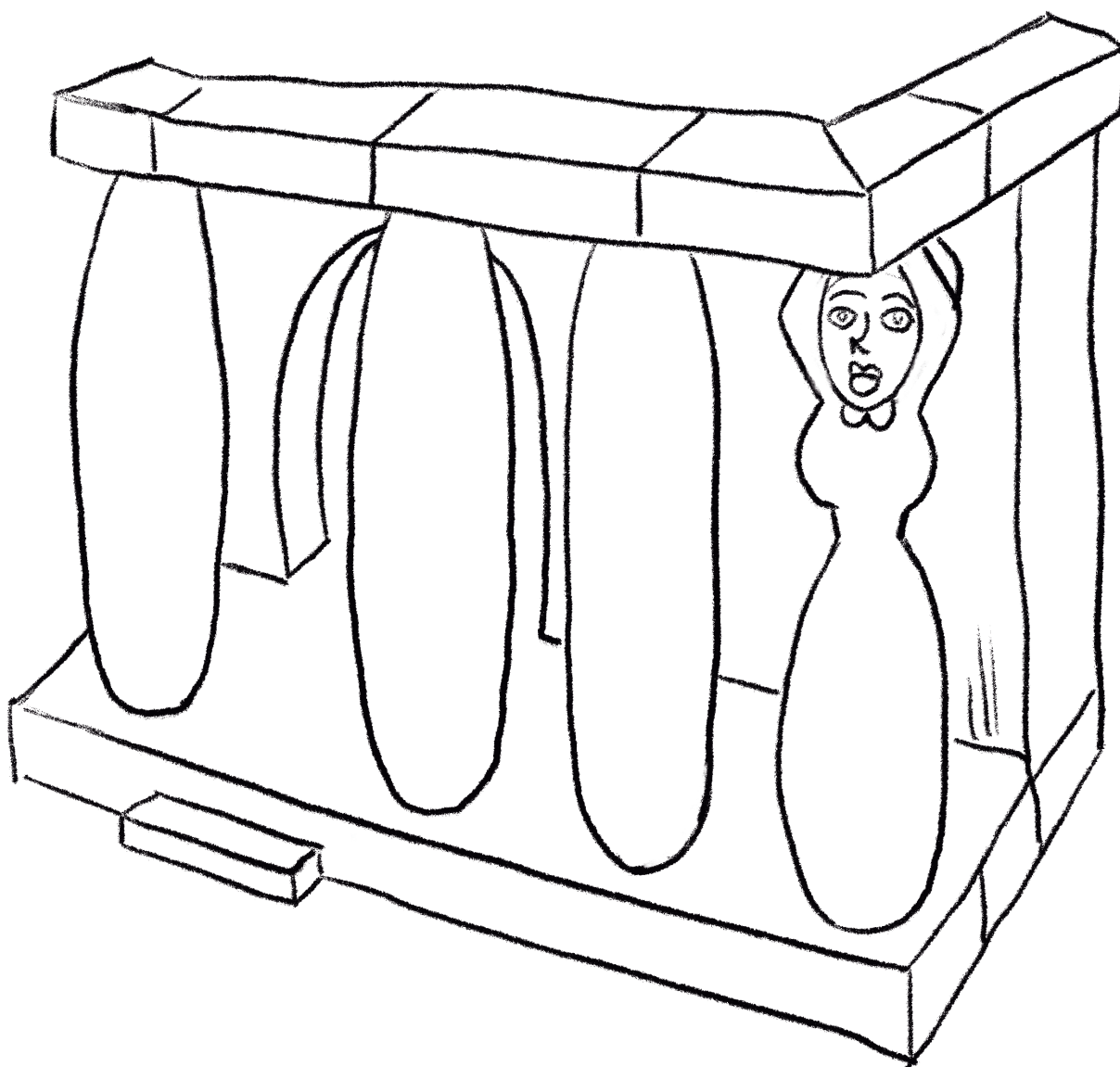
Stenprinsessen
Haner der galen

Stenprinsessen
Prins Bandung

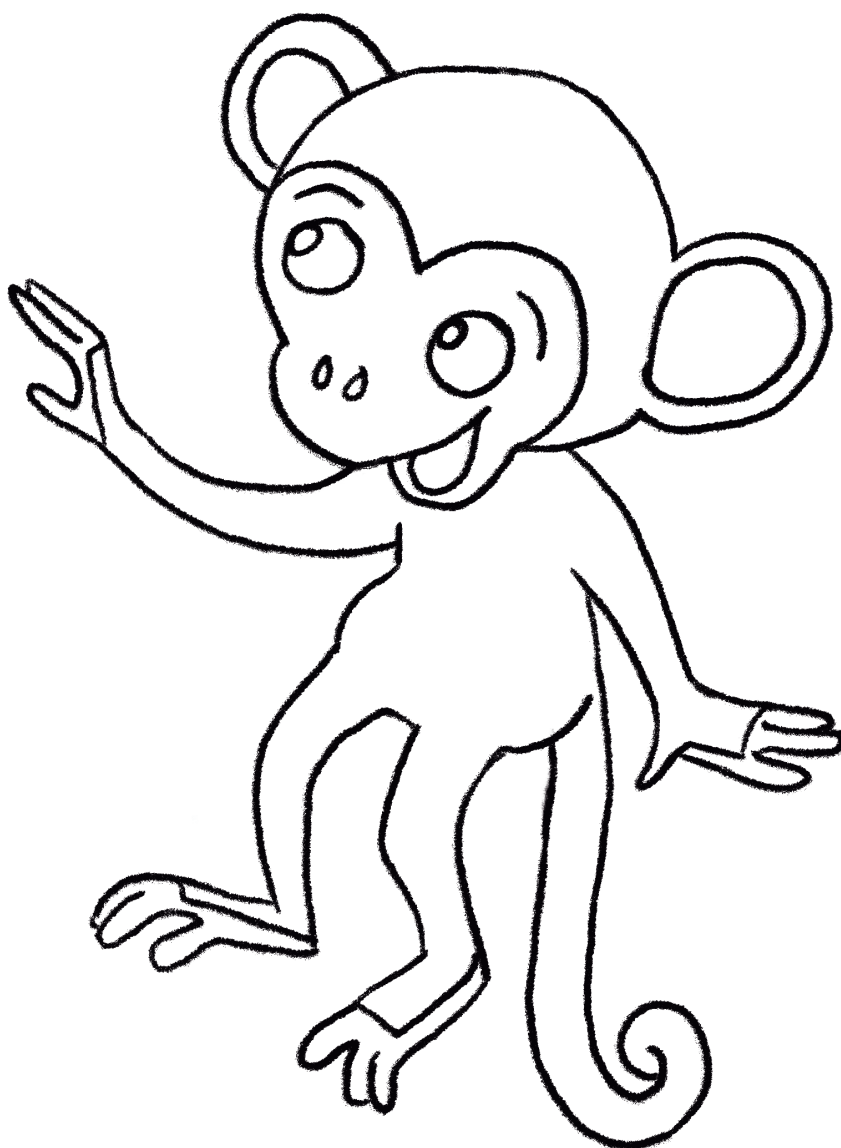
Stenprinsessen
Prinsesse Roro

Stenprinsessen

Tempel med prinsesse-søjle

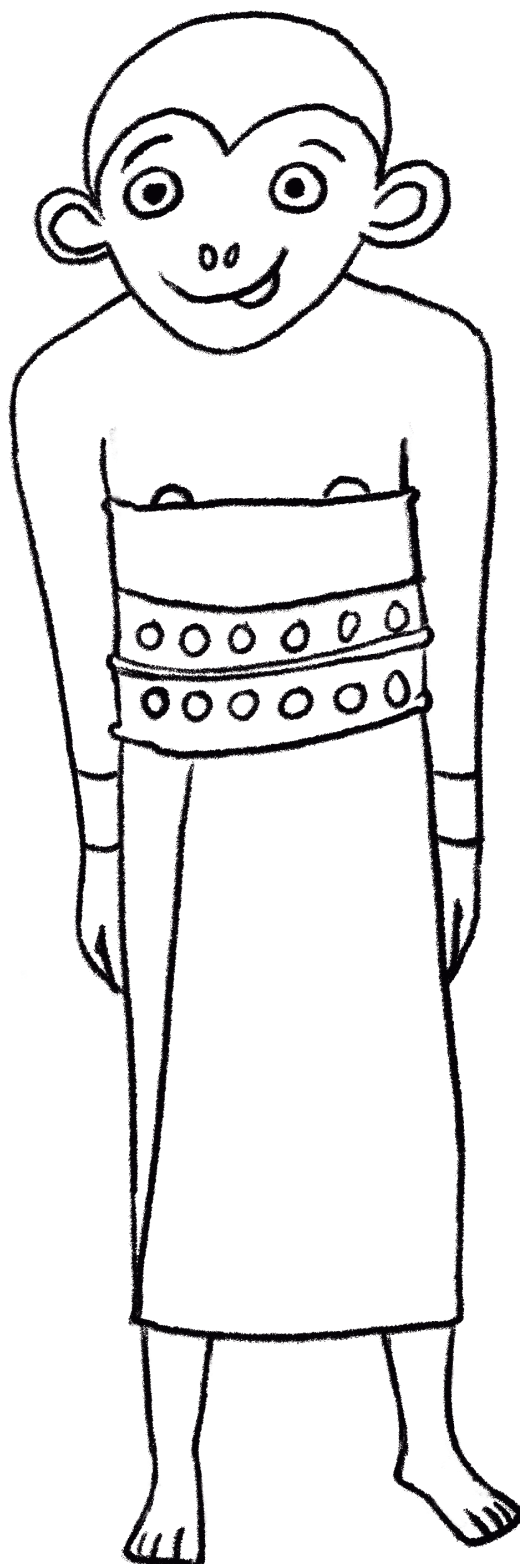
Abeguden
Aben

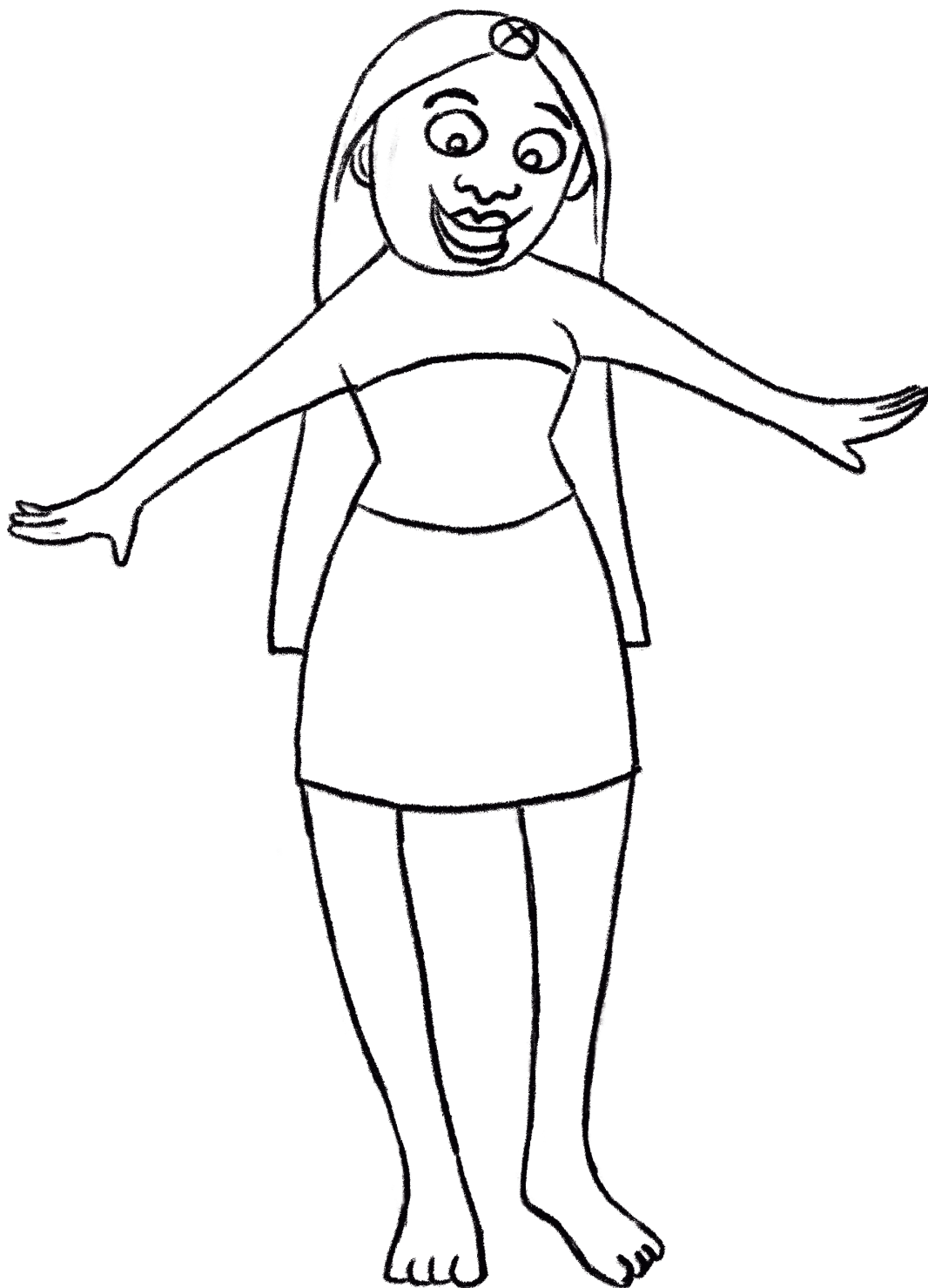

Abeguden
Heksen

Abeguden
Hof-folk

Abeguden
Kong Tapa

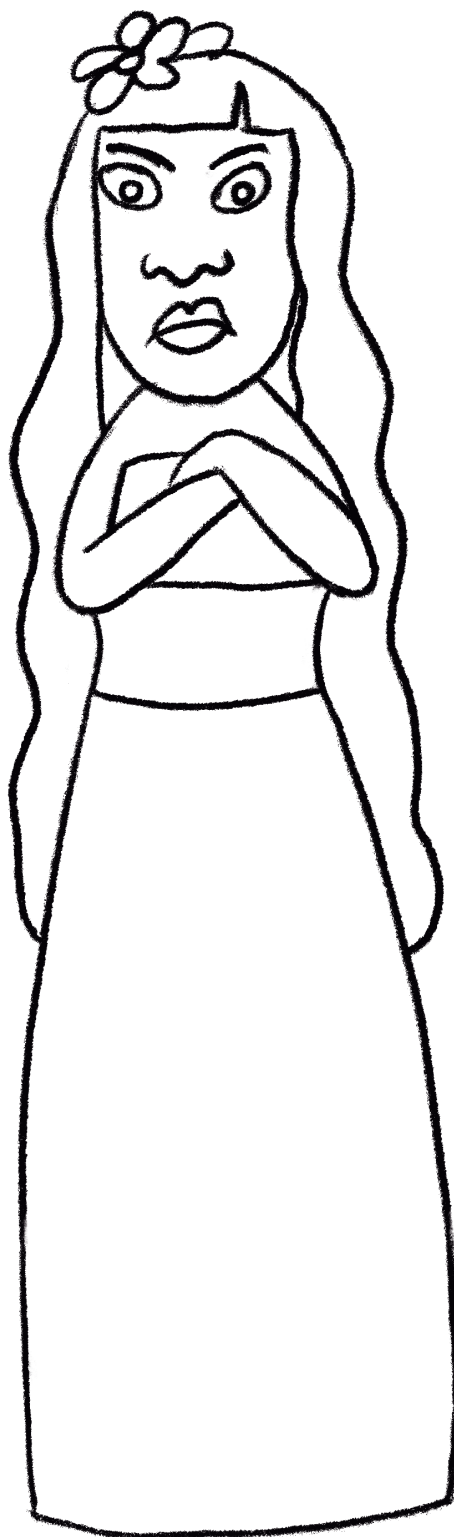
Abeguden
Prins Lutung

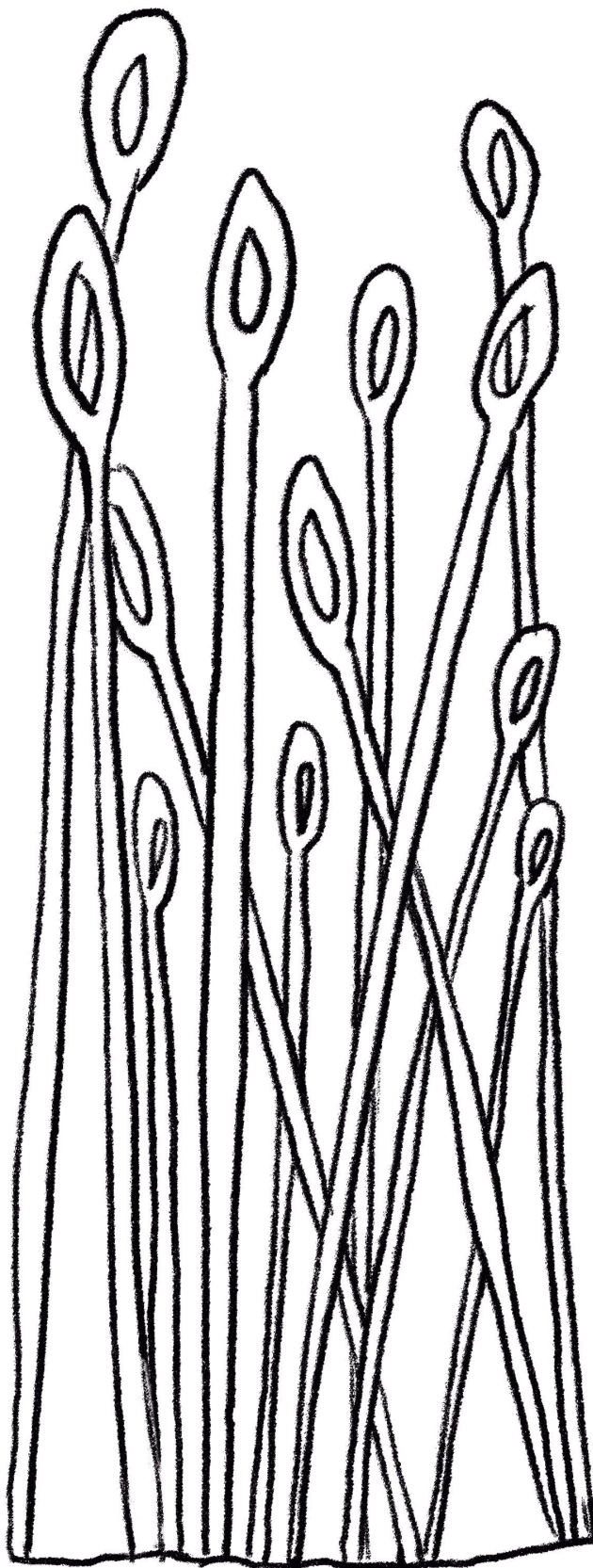
Abeguden
Prinsesse Purba

Abeguden

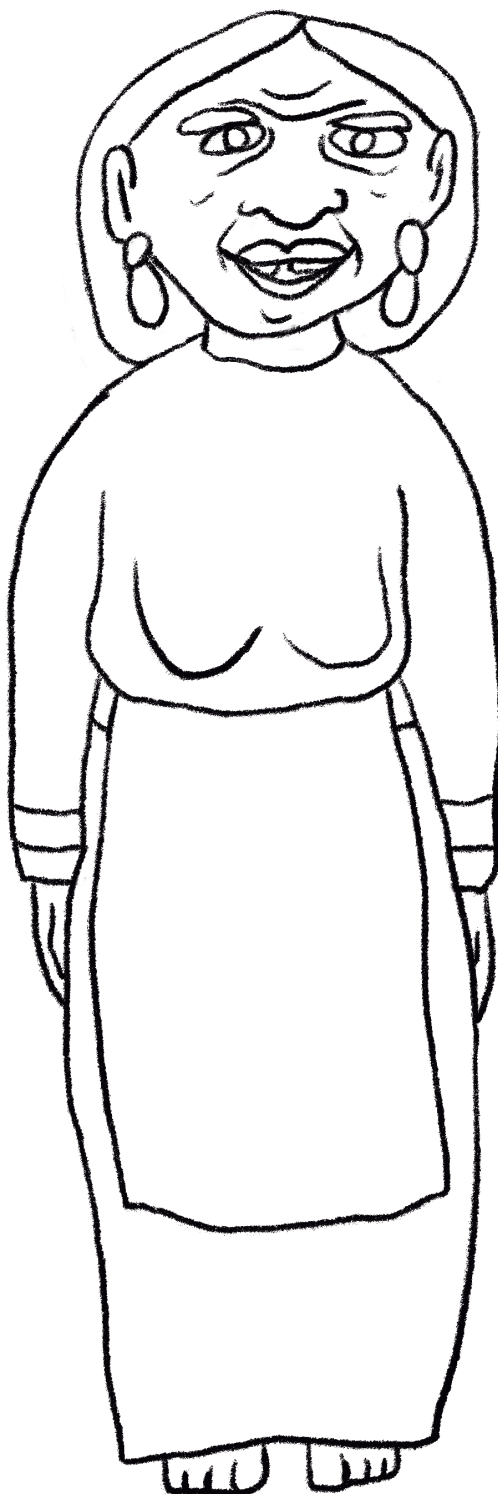
Prinsesse Purba med sorte pletter

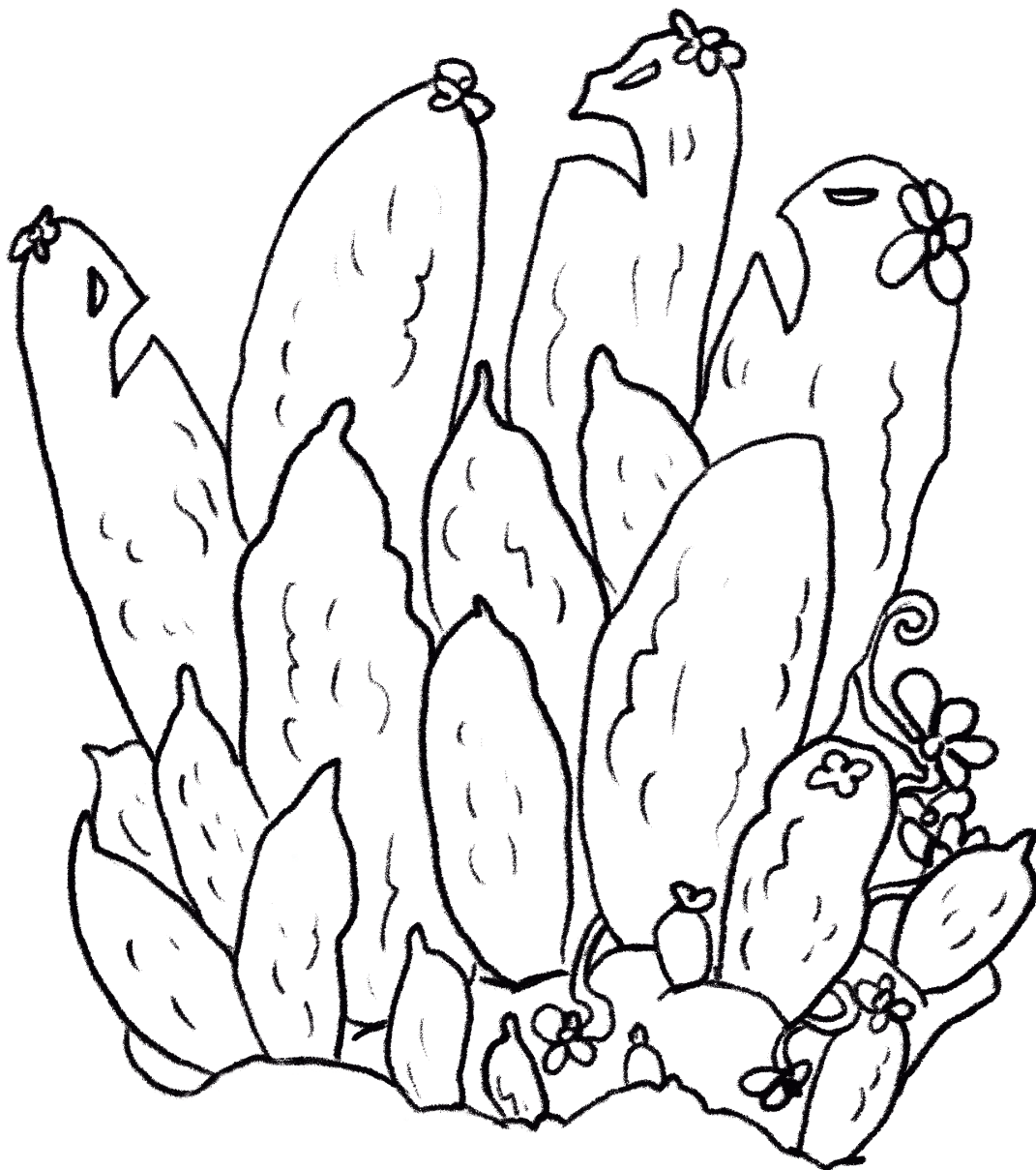

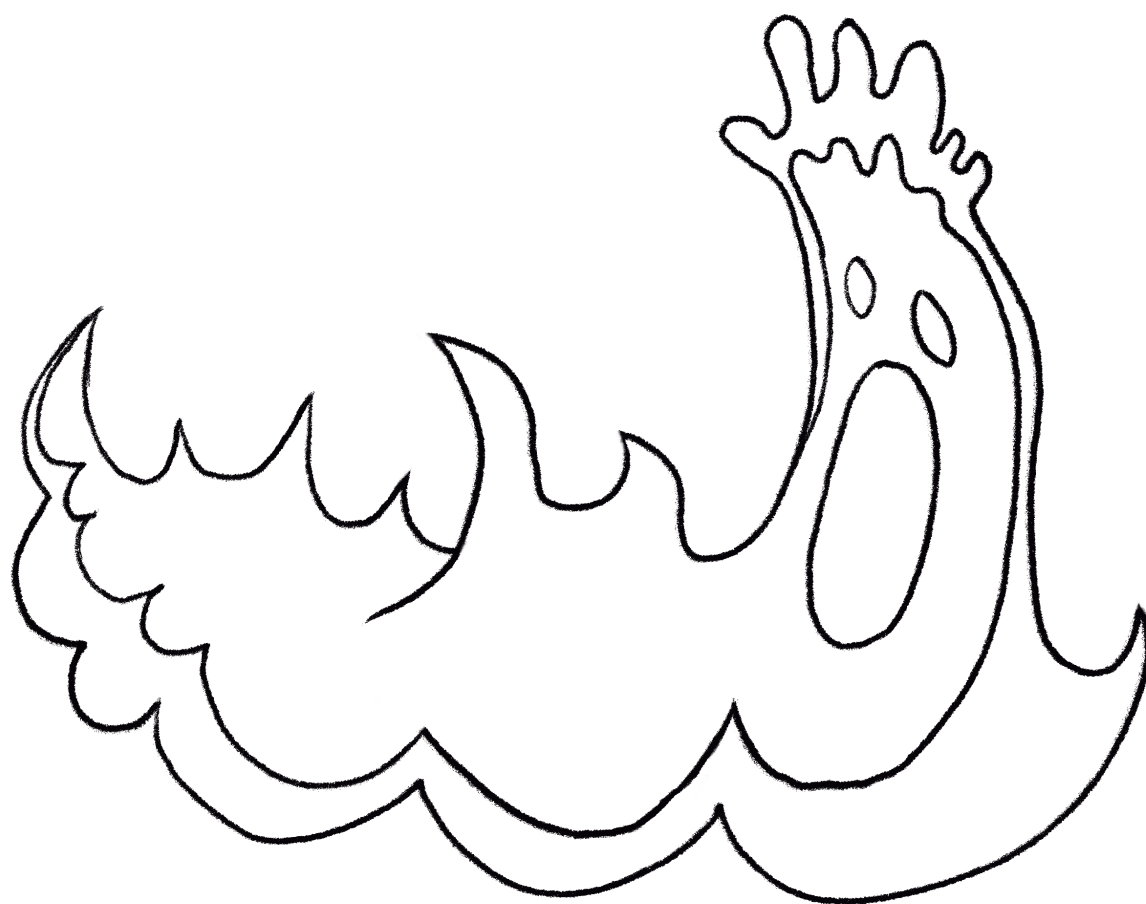
Abeguden
Prinsesse Rarang

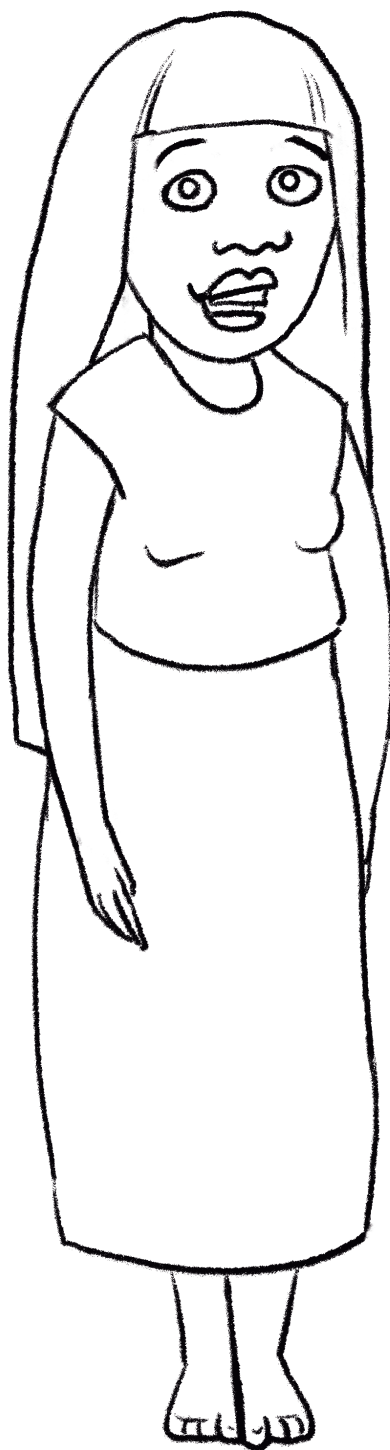
Den gyldne agurk
Bambusskoven

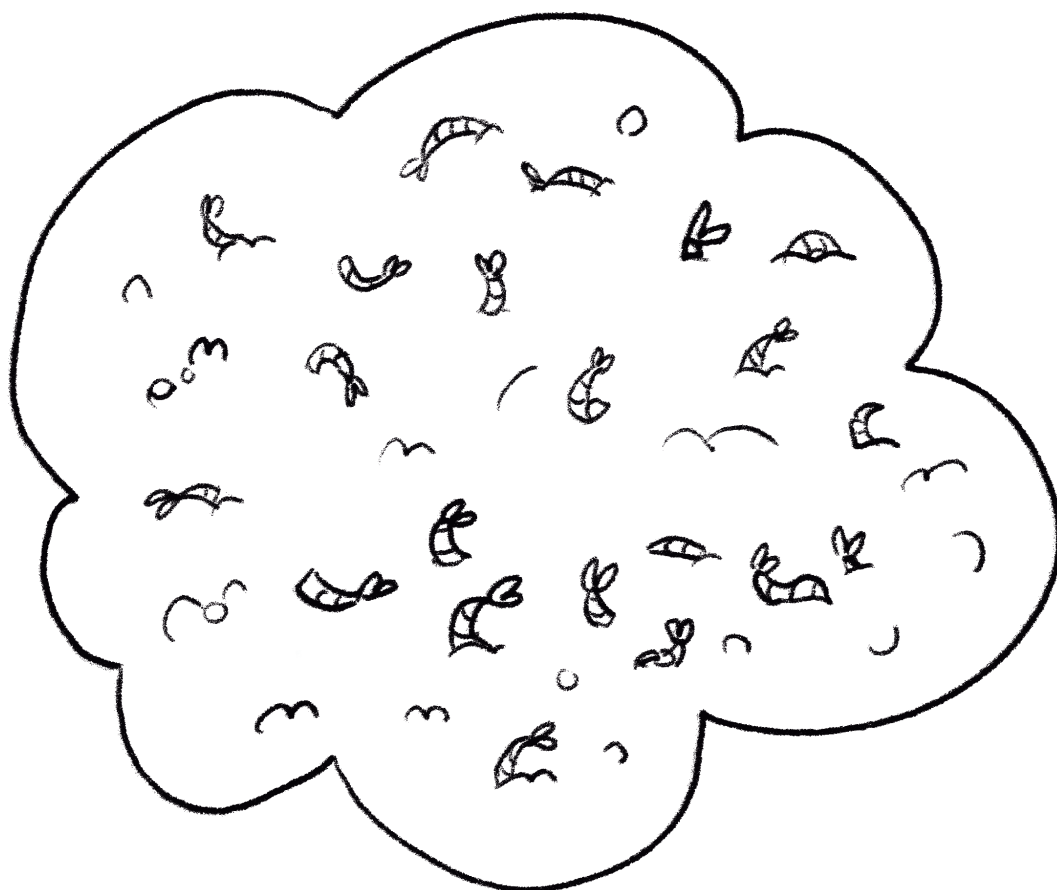
Den gyldne agurk
Buta (kæmpen)

Den gyldne agurk
Den kloge kone

Den gyldne agurk
Gigantiske agurker

Den gyldne agurk
Havet

Den gyldne agurk
Mbok (moren)

Den gyldne agurk
Sumpen

Den gyldne agurk
Timun Mas (pigen)